

MOTIE stevige structurele afspraken in het sociaal domein II

Aan: De Buitengewone Algemene Ledenvergadering van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, in vergadering bijeen op 30 november, behandelende de VNG -en Kabinetsreactie op de moties van de ALV VNG d.d. 27 juni 2018

Onderwerp: Kabinetsreactie op de moties van de ALV VNG d.d. 27 juni 2018

Constaterende.

- dat gemeenten in de ALV 27 juni 2018 de motie ‘*Stevige structurele afspraken in het sociaal domein*’ hebben aangenomen met 99,51% van de stemmen, waarin onder andere is gesteld dat:
 - gemeenten niet voldoende structurele financiële middelen hebben om zowel de tekorten in het sociaal domein aan te vullen als om middelen voor het IBP beschikbaar te stellen;
 - gemeenten instemmen met het IBP, op voorwaarde dat VNG in gesprek blijft met het kabinet over de uitkomsten van lopende onderzoeken (o.a. aandringt dat het afgesproken onderzoek naar uitgaven jeugdhulp ook gaat over de volumeontwikkeling, de tekorten op het Buigbudget, loon- en prijsbijstellingen, en gevolgen abonnementstarief) en te komen tot duurzame oplossingen in het sociale domein door het beschikbaar stellen van toereikende macrobudgetten door het Rijk;
 - gemeenten samen met het kabinet de IBP-opgaven willen uitvoeren, maar per (deel)akkoord zullen beoordelen of er voldoende financiële ruimte is voor de uitvoering, in relatie tot de oplossing van de structurele problemen in het sociaal domein;
- dat het kabinet per brief reageert op de motie en gemeenten ook erkenning geeft voor de grote voortvarendheid waarmee gemeenten de nieuwe taken in het sociaal domein hebben opgepakt, zowel vanuit inhoudelijk als vanuit financieel oogpunt;
- dat het kabinet met VNG een onafhankelijk verdiepend onderzoek laten uitvoeren met de componenten volumegroei, aanvraag fonds tekortgemeenten en benchmarkanalyse;
- dat de 77 gemeenten die in aanmerking komen voor een bijdrage uit het Fonds tekortgemeenten 2018 gezamenlijk een tekort hadden van bijna 489 miljoen euro en dat dit slechts de top van de ijsberg is: er zijn veel meer gemeenten met bovendien toenemende tekorten met name in 2018;
- er geen onderzoek is aangekondigd over de toenemende kosten binnen de Wmo waaronder het gevolg van de invoering van het abonnementstarief.
- dat gemeenten zowel wettelijk verplicht zijn een sluitende begroting op te leveren als ook een wettelijke zorgplicht hebben, waardoor de tekorten sociaal domein ten koste gaan van noodzakelijke investeringen op alle domeinen (gemeentebreed);
- dat de reacties vanuit de VNG en het kabinet op de moties verdere aanknopingspunten bieden voor structurele afspraken in het sociaal domein.

Overwegende:

- dat het kabinet en de VNG zorgvuldig aan de slag zijn gegaan met de signalen vanuit de gemeenten m.b.t. de tekorten sociaal domein, maar dat er nog onvoldoende zicht is op een definitieve oplossing en het tijdsbestek;
- dat het VNG bestuur bij brief van 6 november 2018 naar haar leden reageert op de kabinetsreactie, daarin voorstelt om de motie ‘stevige structurele afspraken’ van kracht te laten blijven, en dat gemeenten middels deze motie een aanscherping op het voorstel van de VNG willen aanbrengen;
- dat noch de kabinetsbrief, noch de VNG-ledenbrief zicht geeft op een (tussen)oplossing voor gemeenten die tot de invoering van het nieuwe verdeelmodel met grote tekorten kampen;
- dat de formuleringen in de kabinetsbrief weinig blijk geven van wat de transformatie (qua tijd en geld) van gemeenten heeft gevegd en vergt, onvoldoende blijk geven van de klem waarin gemeenten zitten en onvoldoende zekerheid bieden dat de uitkomsten van het jeugdonderzoek (ook) financieel vertaald mogen worden;

- de tekorten in het sociale domein leiden tot het stilvallen van de transformatie en investeringen van gemeenten en gemeenten tot bezuinigingen dwingt.

Draagt het VNG bestuur op:

- te werken met het rijk aan een inrichting van een voorziening voor gemeenten vanuit het rijk om ernstige tekorten op te vangen voor de jaren 2018, 2019 en 2020 totdat het nieuwe verdeelmodel van kracht is;
- ervoor te zorgen dat het macrobudget meebeweegt met de volumegroei.
- ervoor te zorgen dat het onderzoek dat het rijk en de VNG uitvoeren naar uitgaven en volumestijging jeugdhulp, uiterlijk in februari wordt afgerond, voordat het kabinet de voorjaarsnota opstelt;
- nu al concreet af te spreken met het Rijk dat de uitkomsten van het onderzoek naar uitgaven en volumestijging jeugdzorg zwaar en expliciet meewegen bij de afwegingen voor de Voorjaarsnota 2019 zodanig dat het leidt tot een toereikend macrobudget;
- ervoor te zorgen dat zij ook een onderzoek starten naar de sturingsmogelijkheden op de Wmo in relatie tot de impact van centrale afspraken, waaronder de gevolgen van het abonnementstarief waarbij gemeenten worden betrokken bij de voorbereiding van de onderzoek;
- om - wanneer uit het onderzoek blijkt dat de financiering van deze gemeentelijke taken tot nu toe inderdaad ontoereikend is – met het Rijk af te spreken dat het kabinet in de Voorjaarsnota 2019 voorstellen doet om de financiering van de jeugdzorg en Wmo structureel op orde te brengen;
- om de motie 'stevige structurele afspraken in het sociaal domein' ten minste tot de ALV op 5 juni 2019 van kracht te laten zijn.

Ingediend door de gemeenten: